

การประเมินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา
(โครงการโรงเรียนสุจริต)
โรงเรียนธรรมยานปรียุต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

นายคงทัตชนม์ คงเมือง

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การศึกษาครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ของโรงเรียนธรรมยานปรียุต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมในความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของโรงเรียน ด้านความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นของการดำเนินการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ด้านกระบวนการดำเนินงาน ความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคของการจัดการกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา และด้านผลผลิตที่ส่งผลกระทบต่อโครงการ โดยประยุกต์ใช้ตามรูปแบบ CIPP model เป็นแนวทางในการประเมิน การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาโดยตรงกับประชากรประกอบด้วย นักเรียน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 37 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 40 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ทั้ง 5 ฉบับ โดยฉบับที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 ฉบับที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่น 0.98 ฉบับที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 ฉบับที่ 4 มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 และฉบับที่ 5 มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขนาดของผล (Effect Size)

ผลการประเมินโครงการ พบว่า

1. ด้านสภาพแวดล้อมความสอดคล้องวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของโรงเรียน มีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของโรงเรียน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ด้านความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้น

ด้านความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นของการดำเนินการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ด้านเตรียมความพร้อมและคุณภาพการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ด้านความเหมาะสมและความเพียงพอของสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์งบประมาณ การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา และด้านกิจกรรม

การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนธรรมยานประยุต โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน ความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคของการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา

ผลการประเมินความก้าวหน้าของกระบวนการดำเนินงาน ความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคของการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา จากผลการประเมิน พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนธรรมยานประยุต ต่อกระบวนการดำเนินงาน ความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคของการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษาที่มีการดำเนินงานอย่างมีระบบ มีการวางแผน (Plan) การดำเนินงาน (Do) การตรวจสอบ (Check) และปรับปรุง แก้ไข (Action) ซึ่งในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลการพัฒนาตั้งไว้ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 โดยมีความชัดเจนของแผนการดำเนินงานการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษามีการปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอนและแผนการดำเนินงานที่กำหนด และการสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอนและทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา

4. ด้านผลผลิตที่ส่งผลกระทบต่อโครงการ

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

4.1 ผลการประเมินคุณลักษณะโรงเรียนสุจริตของนักเรียน

ผลประเมินคุณลักษณะโรงเรียนสุจริตของนักเรียนโรงเรียนธรรมยานประยุต จำนวน 40 คน จากความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หลังสิ้นสุดโครงการ นักเรียนมีคุณลักษณะโรงเรียนสุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป และพิจารณารายกิจกรรม พบว่า ทุกกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ระดับมากขึ้นไป คือ กิจกรรม SMART CLASS กิจกรรม SMART KIDS กิจกรรมหนูน้อยรักโรงเรียน กิจกรรมหนูน้อยร้อยความดี กิจกรรมธนาคารความดี และกิจกรรมธนาคารโรงเรียน โดยมีผลสรุปการประเมินคุณลักษณะโรงเรียนสุจริตของนักเรียนโรงเรียนธรรมยานประยุต พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า กิจกรรมมิติ 1 การสร้างองค์ความรู้ มี 2 กิจกรรมย่อย คือ กิจกรรมย่อยที่ 1 กิจกรรม SMART CLASS นักเรียนมีพฤติกรรมด้านมีทักษะกระบวนการคิด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.62$) ด้านชื่อเสียงสุจริต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.54$) ด้านอยู่อย่างพอเพียงและด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.43$) ด้านมีวินัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.41$)

ในกิจกรรมย่อยที่ 2 กิจกรรม SMART KIDS นักเรียนมีพฤติกรรมด้านชื่อเสียงสุจริตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.76$) ด้านอยู่อย่างพอเพียงและด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.57$) ด้านมีวินัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.53$) ด้านมีทักษะกระบวนการคิด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.41$) ส่วนกิจกรรมมิติที่ 2 การประยุกต์องค์ความรู้สู่การปฏิบัติ มี 4 กิจกรรมย่อย คือ กิจกรรมย่อยที่ 1 กิจกรรมหนุนช่วยรักษารองเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมด้านมีวินัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.65$) ด้านชื่อเสียงสุจริตและด้านอยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.62$) ด้านมีทักษะกระบวนการคิดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.57$) ด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.49$) ในกิจกรรมย่อยที่ 2 กิจกรรมหนุนช่วยร้อยความดี นักเรียนมีพฤติกรรมด้านมีทักษะกระบวนการคิด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.57$) ด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.51$) ด้านมีวินัยและด้านอยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.49$) ด้านชื่อเสียงสุจริต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.35$) ในกิจกรรมย่อยที่ 3 กิจกรรมธนาคารความดี นักเรียนมีพฤติกรรมด้านอยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.89$) ด้านมีวินัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.59$) ด้านชื่อเสียงสุจริต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.54$) ด้านมีทักษะกระบวนการคิด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.35$) และในกิจกรรมย่อยที่ 4 กิจกรรมธนาคารโรงเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมด้านมีวินัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.59$) ด้านอยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.57$) ด้านชื่อเสียงสุจริต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.51$) ด้านมีทักษะกระบวนการคิด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.46$)

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนที่มีต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาขึ้น

ผลการประเมินความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาขึ้น หลังสิ้นสุดโครงการ พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน ผลการพัฒนาตั้งไว้ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 โดยอันดับ 1 ได้แก่ ข้อ 1 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียน อันดับ 2 ได้แก่ ข้อ 14 การประเมินนักเรียนอยู่เสมออย่างต่อเนื่อง อันดับ 3 ได้แก่ ข้อ 7 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริง อันดับ 4 ได้แก่ ข้อ 11 นักเรียนได้รับกำลังใจที่ดีหรือคำชื่นชมเมื่อปฏิบัติตนเป็นคนดีของโรงเรียน อันดับ 5 ได้แก่ ข้อ 15 มีการรายงานผลการเรียนรู้ให้นักเรียน

ทราบทุกครั้ง อันดับ 6 ได้แก่ ข้อ 3 กิจกรรมในชั้นเรียนน่าสนใจ อันดับ 7 ได้แก่ ข้อ 4 นักเรียนสนใจ และร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีความสุข อันดับ 8 ได้แก่ ข้อ 8 กิจกรรมในชั้นเรียนมีประโยชน์ ในการปรับใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น อันดับ 9 ได้แก่ ข้อ 10 นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ วินัยของโรงเรียน อันดับ 10 ได้แก่ ข้อ 2 กิจกรรมการเรียนการสอนให้ความสำคัญในคุณธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและ ธรรมาภิบาลในสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาขึ้น หลังสิ้นสุดโครงการ พบว่า นักเรียนมีความ พึงพอใจต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อผ่านเกณฑ์ มาตรฐานการประเมิน ผลการพัฒนาตั้งไว้ที่ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.51 และพิจารณาเป็นรายข้อ โดยอันดับ 1 ได้แก่ ข้อ 7 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริง อันดับ 2 ได้แก่ ข้อ 4 นักเรียนสนใจและร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีความสุข อันดับ 3 ได้แก่ ข้อ 11 นักเรียนได้รับ กำลังใจที่ดีหรือคำชื่นชมเมื่อปฏิบัติตามเป็นคนดีของโรงเรียน อันดับ 4 ได้แก่ ข้อ 10 นักเรียนปฏิบัติ ตนตามกฎ ระเบียบ วินัยของโรงเรียน อันดับ 5 ได้แก่ ข้อ 13 นักเรียนรักและภูมิใจในตนเอง เมื่อปฏิบัติตามเป็นคนดีของสังคม อันดับ 6 ได้แก่ ข้อ 8 กิจกรรมในชั้นเรียนมีประโยชน์ ในการปรับใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น อันดับ 7 ได้แก่ ข้อ 1 กิจกรรมการเรียนรู้นี้เหมาะสมกับนักเรียน อันดับ 8 ได้แก่ ข้อ 9 นักเรียนตกเดือนเพื่อนและแจ้งครูเมื่อเห็นเพื่อนประพฤติตนไม่ดี อันดับ 9 ได้แก่ ข้อ 3 กิจกรรมในชั้นเรียนน่าสนใจ อันดับ 10 ได้แก่ ข้อ 12 มีกิจกรรมมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ แก่นักเรียนที่เป็นแบบอย่างนักเรียนที่ดีของโรงเรียน

โดยมีค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่มีต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษาที่ได้รับการ พัฒนาขึ้นระหว่างการดำเนินการโครงการ ปีการศึกษา 2563 ที่อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.16$) กับหลังสิ้นสุดโครงการ ปีการศึกษา 2564 ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.51$) สรุปได้ว่า ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจหลังสิ้นสุดโครงการ สูงขึ้นกว่าระหว่างการดำเนินโครงการ

ส่วนผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาขึ้นระหว่างการดำเนินการโครงการ ปีการศึกษา 2563 ที่อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.06$) กับหลังสิ้นสุดโครงการ ปีการศึกษา 2564 ที่อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu=4.52$) สรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจหลังสิ้นสุดโครงการ สูงขึ้นกว่าระหว่าง การดำเนินโครงการ